Мундарича

Сарсухан ……………………………………………………..2 – 5

1. Шарҳи мухтасари қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд” аз 31.08.2012 №451.........................6 – 17

2. Мухтасар оиди тартиби оғоз намудан ва қатъ намудани фаъолияти соҳибкории инфиродӣ....................18 – 20

3. Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд” аз 31.08.2012 №451 ....…………………..21- 47

“Мо бояд дарк намоем, ки пешрафти соҳибкории хурду миёна, хусусан соҳибкории истеҳсолӣ - ин воридшавии мунтазами андоз ба буҷет ва дар айни замон, зиёдшавии ҷойҳои корист”.

Эмомалӣ Раҳмон

Сарсухан

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳибкорони инфиродӣ, ки бо патент ва шаҳодатнома фаъолият менамоянд, аз рӯи тартиби соддакардашуда андозбандӣ карда мешаванд.

Аммо бояд ба назар гирифт, ки ин табақаи андозсупорандагон ниҳоят сершумор буда, ба соҳибкорӣ ҷалб гардидани онҳо барои ҳалли мушкилоти зиёди иҷтимоӣ мусоидат менамояд. Бинобар ҳамин, масъалаи интихоби речаи мувофиқи андозбандии субъектҳои соҳибкории хурду миёна наметавонад аз мадди назари давлат дар канор монад ва маҳз бо назардошти муҳимияти масъала шакли бо патент андозбандӣ кардани соҳибкорони инфиродӣ ҷорӣ карда шуда, чунин тартиб самаранокии худро пеш аз ҳама барои шаҳрвандоне, ки имконияти ба соҳибкории хурду миёна машғул шуданро доранд, имрӯзҳо низ собит намуда истодааст.

Бояд қайд намуд, ки сарфи назар аз сершумор будани теъдод, барои назорати андози соҳибкорони инфиродие, ки бо патент фаъолият менамоянд, хароҷоти зиёд зарур намебошад, зеро фаъолияти онҳо мавриди санҷиши ҳуҷҷатии андоз қарор дода намешавад.

Бояд боз як нуктаи дигари муҳимро ҳам қайд намуд, ки дар ибтидо истифодаи патент ҳамчун зинаи нахустини ворид гаштани шаҳрванд ба иқтисоди бозаргонӣ дар назар дошта шуда буд.

Яъне шаҳрванд бо тартиби соддатарини андозбандӣ, ба соҳибкорӣ оғоз намуда, пас аз пайдо кардани таҷриба ба тартиби бо шаҳодатнома фаъолият намудан мегузарад ва аллакай ҳуқуқ дорад, ки коргари кироя гирад, фаъолияти иқтисодии хориҷиро амалӣ созад, инчунин ӯҳдадор аст муҳосиботро пеш барад ва ба мақомоти андоз эъломияҳо ва ҳисоботҳои андозро пешниҳод намояд.

Дар ҳар сурат барои дар шакли шахси ҳуқуқӣ фаъолият намудани андозсупоранда ва пурра ба иқтисоди бозаргонӣ ворид гаштани он, ин зина ҳам метавонад як зинаи навбатӣ ва касб кардани таҷрибаи кофии соҳибкорӣ бошад.

Дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ», ки аз 1 июли соли 2009 мавриди амал қарор дорад, тартиби гузаштан аз қайди давлатӣ ва ба фаъолият оғоз намудани соҳибкорони инфиродӣ тамоман содда гардонида шудааст ва аз 3 рӯзи корӣ бештарро дар бар намегирад.

Тибқи маълумоти мақомоти андоз соҳибкорони инфиродӣ, ки бо патент ва шаҳодатнома фаъолият менамоянд, дар маҷмӯъ аз чунин тартибҳои соддаи андозбандӣ ва бақайдгирии давлатӣ қаноатманд мебошанд.

Бинобар ҳамин, бо назардошти барои шаҳрвандон содда ва қулай будани тартиби ба роҳ мондани фаъолияти соҳибкорӣ бо патент ва шаҳодатнома, кам будани гаронии андоз барои шаҳрвандоне, ки бо ин шакл ба соҳибкорӣ машғул мешаванд, тартиби мазкур дар Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав, ки аз 1 январи соли 2013 мавриди амал қарор дода мешавад, низ нигоҳ дошта шуд. Тибқи Кодекси андоз дар таҳрири нав низомҳои андозбандии фаъолияти соҳибкорӣ, аз ҷумла бе ташкили шахси ҳуқуқӣ хело содда ва ба шароити имрӯзаи бозоргонӣ мутобиқ карда шудааст.

Дорандагони патент тибқи қонунгузории андоз барои бурдани ҳисоби муҳосибӣ, мавриди истифода қарор додани мошинаҳои назоратии хазинавӣ ва пешниҳод намудани эъломияҳои андоз ӯҳдадор намебошанд.

Соҳибкори инфиродие, ки дар асоси патент фаъолият менамояд, ҳуқуқ дорад аз рӯи маҳалли фаъолияти худ дар кадом ноҳияе, ки бошад, бақайдгирии давлатиро гузарад.

Барои ба муқаррароти Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав мутобиқ намудани тартиби бақайдгирӣ ва андозбандии соҳибкорони инфиродӣ қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 декабри соли 2009 таҳти №656 «Дар бораи тасдиқи қоидаҳои андозбандии шахсони воқеие, ки бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ ба фаъолияти соҳибкории инфиродӣ машғуланд ва муқаррар намудани андозаи андози иҷтимоӣ барои аъзои хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ), аз ҷумла роҳбари хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ), ки шахси ҳуқуқӣ

намебошад» такмил дода шуда, аз 31 августи соли 2012, №451 дар таҳрири нав қабул гардида, дар асоси он “Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд” тасдиқ карда шуд, ки аз 1 январи соли 2013 мавриди амал қарор дода мешавад.

Ҳангоми таҳияи қарори мазкур тағйироту иловаҳо дар Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қисмати бақайдгирӣ, назорати фаъолият ва андозбандии соҳибкорони инфиродӣ ба инобат гирифта шуд, аз он ҷумла аз номгӯи андозҳо хориҷ гардидани андоз аз фурӯши чаканаи молҳо, минбаъд супорандаи андоз аз арзиши иловашуда (ба истиснои воридотӣ) ба ҳисоб нарафтани соҳибкори инфиродӣ, то андозае баробар намудани ҳуқуқҳои соҳибкорони инфиродӣ ба ҳуқуқҳои шахсони ҳуқуқӣ, дар маҷмӯъ такмил дода шудани низоми андозбандии соҳибкорони инфиродии дар асоси патент ва шаҳодатнома фаъолияткунанда.

Воқеан, таҳлили рафти иҷрои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 декабри соли 2009 таҳти №656 нишон дод, ки дар баъзе ҳолатҳо муқаррароти алоҳидаи он миёни кормандони мақомоти андоз ва соҳибкорони инфиродӣ баҳсҳоро ба миён оварда, татбиқи амалии онро душвор месохт, аз ҷумла мураккаб будани истифодаи гурӯҳбандии намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ дар асоси патент, дар нуқтаҳои калони савдо истифода гардидани андозбандӣ бо патент, пешбинӣ нагардидани имтиёзҳо дар мавридҳои бемори бистарӣ шудани соҳибкорони инфиродӣ, ҳангоми сӯхтори нуқтаҳои фаъолияти онҳо, вуҷуд доштани эродҳо оиди зиёд будани меъёри андози иҷтимоӣ (15 сомонӣ) барои аъзои хоҷагиҳои деҳқонӣ бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ ва амсоли он.

Ҳангоми таҳияи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав аз 31 августи соли 2012 дар баробари дигар омилҳои дар боло зикргардида, инчунин масъалаи тайи се соли охир индексатсия нашудани меъёри андозҳои дар асоси патент ситонидашаванда низ ба инобат гирифта шуд. Аммо тибқи таҳлилҳои пешакӣ тағйироту иловаҳо ба қонунгузории андоз дар қисмати андозбандии соҳибкорони инфиродӣ, ки бо патент ва шаҳодатнома фаъолият менамоянд, бори андозро барои онҳо бештар наменамояд ва чунин тартиби фаъолият барои шаҳрвандон содда, қулай ва дастрас боқӣ мемонад.

Мақсад аз таҳияи Тафсири мазкур барои доираи васеи андозсупорандагон ва шаҳрвандон фаҳмондани ҳуқуқҳо ва ӯҳдадориҳояшон ҳангоми машғул шудан ба фаъолияти соҳибкории хурду миёна мебошад, ки дар асоси патент ва шаҳодатнома анҷом дода мешавад.

Барои қулай гаштани истифодаи Тафсири мазкур, ба он қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31.08.2012, №451 "Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд" замима карда шудааст.

Шарҳи мухтасари
Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд

(Тибқи муқаррароти Кодекси андоз дар таҳрири нав ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31.08.2012, №451 "Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд")

I. Муқаррароти умумӣ

Дар асоси муқаррароти банди 1 "Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд" (минбаъд дар қавсайн рақами банди Қоидаҳо нишон дода мешавад), шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бе шаҳрвандӣ метавонанд, ки фаъолияти соҳибкории инфиродиро бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ дар асоси патент ё шаҳодатнома анҷом диҳанд.

Ҳамзамон, соҳибкори инфиродӣ ҳуқуқ дорад, ки танҳо дар асоси як варақаи патент, ё як варақаи шаҳодатнома фаъолият намояд, яъне ӯ ҳуқуқ надорад, ки дар як вақт бо ду ва зиёда варақаи патент, ду ва зиёда варақаи шаҳодатнома, инчунин дар як вақт ҳам бо варақаи патент ва ҳам бо варақаи шаҳодатнома фаъолият намояд (2).

Шахси воқеие, ки аз бақайдгирии давлатӣ нагузашта, патент ва ё шаҳодатнома нагирифта, дар амал фаъолияти соҳибкориро анҷом медиҳад, бо мақсадҳои андозбандӣ соҳибкори инфиродӣ эътироф карда мешавад. Пас аз татбиқ намудани ҷаримаи маъмурӣ ё дигар намуди муҷозот чунин шахс вобаста ба намуди фаъолияташ ҳамчун дорандаи патент ё шаҳодатнома андозбандӣ карда мешавад (3). Дар воқеият ҳолатҳое ба мушоҳида мерасанд, ки шахсони воқеӣ аз қайди давлатӣ нагузашта, варақаи патент ё шаҳодатномаро нагирифта, ба ин ё он намуди соҳибкорӣ машғул мешавад ва бо баҳонаи он ки патент ё шаҳодатнома надорад, аз супоридани андоз саркашӣ менамояд. Муқаррароти номбурда ба мақомоти андоз ваколат медиҳанд, ки чунин шахсонро сарфи назар аз он ки ҳамчун соҳибкорони инфиродӣ аз қайди давлатӣ гузаштаанд, ё не, андозбандӣ намоянд.

Соҳибкори инфиродие, ки мехоҳад фаъолияти соҳибкории худро идома надиҳад, бояд тибқи тартиби муайяннамудаи қонунгузорӣ қатъи фаъолияти соҳибкории худро ба расмият

дарорад (4). Дар акси ҳол фаъолияти ӯ ҳамчун соҳибкоре, ки фаъолияти соҳибкории худро давом медиҳад ва дар назди буҷет ӯҳдадориҳои андоз дорад, эътироф карда мешавад ва аз ӯ андозҳо ситонида мешавад.

Даромадҳои соҳибкори инфиродие, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ гардидаанд, ба даромади умумии андозбандишавандаи соҳибкор дохил карда намешаванд (5).

II. Фаъолият бо Патент

Дар асоси патент танҳо ҳамон шахсе ҳуқуқи фаъолият карданро дорад, ки ба номи ӯ патент дода шудааст. Яъне аъзои оилаи ӯ, хешовандон, умуман шахсони дигар ҳуқуқ надоранд бо ин патент фаъолият намоянд. Дар ҳолати хоҳиши фаъолияти соҳибкорӣ намудан, чунин шахсон бояд аз нозироти андози маҳалли фаъолият **ба номи худ** патенти алоҳида гиранд (6).

Пардохт барои патент пардохти устувори андоз аз даромад ва андози иҷтимоӣ буда, аз ҳаҷми даромади ба дастовардаи соҳибкор вобастагӣ надорад (7). Яъне, новобаста аз ҳаҷми даромади ба дастомада ва гардиши мол (то 100 ҳазор сомонӣ дар соли тақвимӣ) то давраи расман қатъ намудани фаъолият маблағи патент тибқи Номгуй аз ҷониби соҳибкор бояд ба буҷет пардохта шавад.

Соҳибкори инфиродие, ки дар асоси патент фаъолият менамояд, ӯҳдадор аст шартҳои зеринро риоя намояд (8):

- патент ба номи ӯ дода шуда бошад;
- маблағи патентро дар шакли пешпардохт, пардохт намояд. Бе пешниҳоди расиди пардохт, патент барои машғул шудан ба фаъолияти соҳибкорӣ асос шуда наметавонад;
- дар фаъолияти худ коргари кироярo истифода нанамояд;
- ба фаъолияти иқтисодии хориҷӣ (воридот ва содироти молҳо) машғул нагардад;
- даромади умумӣ аз фаъолияти соҳибкориаш дар соли тақвимӣ аз 100 ҳазор сомонӣ зиёд набошад;
- намуди фаъолияти соҳибкории ӯ дар Номгӯи намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 августи соли 2012, №451 тасдиқ шудааст, дарҷ гардида бошад. Дар ҳолати дар Номгӯи номбурда пешбинӣ нагардидани намуди фаъолият, **шахсони масъули мақоми анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ** ҳуқуқи патент додан ё

истифодаи маблағи дигар намуди фаъолият аз рӯи патентро ба намуде, ки дар Номгӯй пешбинӣ шудааст, надоранд. Дар ин ҳолат, агар бо назардошти банди 28 Қоидаҳо барои анҷом додани чунин фаъолият маҳдудият пешбинӣ нашуда бошад, ба соҳибкори инфиродӣ шаҳодатнома дода мешавад.

Барои муносибатҳои меҳнатӣ, ки дар асоси қонунгузории меҳнат бо роҳи ба имзо расонидани шартномаи меҳнатӣ ва ё мутобиқ ба тартиби (низоми) кории шахси ҳуқуқӣ анҷом дода мешаванд, инчунин барои анҷом додани хизматрасонӣ танҳо ба як шахс, гирифтани патент манъ аст. Яъне, дар ҳолате, ки фаъолияти шахси ҳуқуқӣ бо истифодаи кори кироя алоқаманд аст (давомнокии кори якрӯза, оғоз ва анҷоми рӯзи корӣ, фаъолият танҳо барои 1 фармоишгар ва ғ.), ӯ бояд тибқи қонунгузории меҳнат коргарони кирояро ба кор қабул карда, музди меҳнат ҳисоб намояд ва тибқи талаботи Кодекси андоз, андоз аз даромади шахсони воқеӣ ва андози иҷтимоиро ҳисоб ва ба буҷет пардохт созад (ба истисноси хизматрасонии маишӣ ва ғайра ба шахси воқеие, ки соҳибкор намебошад).

Истифодаи меҳнати кироя бо гирифтани патент, танҳо дар сохтмонҳои шахсии минбаъд барои мақсадҳои соҳибкорӣ истифоданашавандаи шахсони воқеӣ, иҷозат дода мешавад (9).

Ҳангоми ба талаботҳои дар боло муқарраршуда мутобиқат накардани фаъолияти соҳибкори инфиродие, ки бо патент фаъолият менамояд, чунин соҳибкори инфиродӣ ҳуқуқи истифодаи системаи патентиро надорад ва ӯҳдадор аст дар мӯҳлати на зиёда аз 10 рӯзи тақвимӣ барои тибқи тартиби муқарраргардида қатъ намудани фаъолияти худ ариза диҳад. Дар ҳолати риоя накардани ин талабот чунин соҳибкори инфиродӣ бо меъёри 10-каратаи андозаи моҳонаи маблағи патенти ба фаъолияти ӯ дахлдошта андозбандӣ карда мешавад.

Мисол. Соҳибкори инфиродӣ Самиев Т. дар асоси патент дар шаҳри Душанбе ба фаъолияти "кашонидани мусофирон ба воситаи нақлиёти автомобилии сабукрав" машғул аст. Маблағи патент барои ин намуди фаъолият дар ш.Душанбе 108 сомонӣ барои як моҳ муқаррар гардидааст. Соҳибкор маблағи патентро барои моҳҳои январ – феврал пардохт намуда, ба кашонидани мусофирон машғул шудааст. Бо пардохти маблағи патент дар моҳҳои март – декабр бошад, ба кашонидани кормандони ҶДММ "Субҳ" машғул гардидааст. Дар ин маврид бинобар сабаби дар фаъолияти соҳибкор ***ҷой доштани нишонаҳои кори кироя*** *10800 сомонӣ (1080 х 10) аз*

ҳисоби корфармо ба буҷет ситонида мешавад. Ҳамзамон пардохтҳои иҷтимоӣ оид ба чунин соҳибкор ба ӯҳдаи корфармо гузошта мешавад. Зеро фаъолияти чунин соҳибкор бо ҶДММ "Субҳ" бояд ҳамчун корманди кироя ба расмият дароварда мешуд. Дар дигар ҳолатҳои дар бандҳои 8, 9 ва 10 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 августи соли 2012, №451 муқарраргардида, ӯҳдадории пардохти маблаг ба зиммаи худи соҳибкорони инфиродӣ гузошта мешавад.

Дар ҳолати пешпардохти маблағи патент барои моҳи (моҳҳои тақвимии) дилхоҳ шаҳрванд ҳуқуқи бо патент фаъолият карданро дорад. Нисбати шаҳрвандони хориҷӣ ё шахси бешаҳрвандӣ бошад, андозбандии онҳо тибқи патент айнан мисли резидентон сурат мегирад ва то мӯҳлате, ки дар раводид ё дигар ҳуҷҷатҳои расмӣ дарҷ гардидааст, амалӣ мегардад. Дар ҳолати ба охир расидани мӯҳлати иҷозатдиҳӣ аз ҷониби чунин шахсон бояд фаъолияти соҳибкорӣ қатъ карда шавад, ё мӯҳлати раводид, ё дигар ҳуҷҷатҳои расмӣ то лаҳзаи ба охир расидани иҷозати қаблӣ аз нав дароз карда шавад (10).

Маблағи патент аз рӯи намуди фаъолият тибқи Номгӯй, бо назардошти коэффисиентҳои минтақавӣ вобаста ба маҳалли фаъолият муайян карда мешавад.

Соҳибкор ҳуқуқ дорад маблағи пардохти патентро аз рӯи фаъолияташ бо истифода аз коэффисиенти:

- барои шаҳри Душанбе муқарраршуда пардохт намуда, дар тамоми қаламрави ҷумҳурӣ фаъолият намояд;
- баландтарини барои шаҳру ноҳияҳои вилоят муқарраршуда пардохт намуда, дар қаламрави ҳамин вилоят фаъолият намояд;
- бандтарини барои шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ муқарраршуда пардохт намуда, фаъолияташро дар ду ва зиёда шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ба роҳ монад.

Агар соҳибкор танҳо дар ҳудуди як шаҳр (як ноҳия) ба фаъолияти соҳибкорӣ машғул шавад, пас ӯ маблағи патентро бо назардошти коэфиссиенти барои ин шаҳр (ноҳия) муқарраршуда пардохт менамояд.

Дар ҳолати риоя накардани ин талаботҳо соҳибкори инфиродӣ ӯҳдадор мешавад маблағи патентро аз рӯи меъёрҳои барои шаҳри Душанбе муқарраршуда пардохт намояд (13).

Дар қарори нав тартиби андозбандӣ ҳангоми машғул шудан ба ду ва ё зиёда намуди фаъолият дар асоси патент нисбатан соддатар карда шудааст.

Дар сурати хоҳиши анҷом додани ду ва ё зиёда намудҳои фаъолият, ки дар Номгӯй муқаррар шудаанд, соҳибкор маблағи патенти баландарини барои ин фаъолиятҳо муайяншуда ва 20 фоизи маблағи патенти барои дигар намуди фаъолиятҳо муқарраршударо пардохт менамояд (15).

Масалан, соҳибкор дар шаҳри Душанбе ба "Фурӯши яхмос" машғул мебошад. Ҳамзамон мехоҳад "Фурӯши нушокиҳои ғайриспиртӣ"-ро низ дар шаҳри Душанбе ташкил намояд. Маблағи патент тибқи Номгӯй аз рӯи фаъолияти якум 162 сомонӣ ва аз рӯи фаъолияти дувум 108 сомониро ташкил медиҳад.

Соҳибкар барои анҷом додани ин ду намуди фаъолият 183,6 сомонӣ (162 + 21,6) маблағи патенро ба буҷет пардохт менамояд.

Тибқи қарори амалкунанда (аз 2 декабри соли 2009 таҳти №656) агар соҳибкор то охири моҳи чорӣ фаъолияти худро расман қатъ намекард, пас ӯ ӯҳдадор буд, ки барои моҳи минбаъда маблағи патентро пурра супорад. Дар қарори нав ӯҳдадорӣ барои пардохти маблағи патент то санаи 5-уми моҳи тақвимии минбаъда ба миён намеояд. Яъне, агар соҳибкор хоҳиши қатъ намудани фаъолияти худро дошта бошад, ӯ метавонад то санаи 5-уми моҳи минбаъда ба мақомоти андоз мурочиат намуда, дар ин мӯҳлат фаъолияти соҳибкориашро қатъ намояд (17).

Масалан, Соҳибкори инфиродӣ Асоев Т. Маблағи патентро барои моҳи май пардохт намуда, фаъолият дорад. То анҷоми моҳи май ба хулоса омадааст, ки фаъолияташро қатъ намояд. Дар ин маврид ӯ бояд то санаи 5-уми моҳи июн барои қатъ намудани фаъолият мурочиат намояд. Дар акси ҳол ин соҳибкор ӯҳдадор аст маблағи патентро барои моҳи июн низ пардохт намояд.

Инчунин муқаррароти нав ин аст, ки агар соҳибкор бемори бистарӣ бошад, дар маҳалли фаъолияташ сӯхтор ба амал ояд, ё соҳибкори инфиродӣ фавтида бошад, ки чунин омилҳо амалӣ намудани фаъолияти соҳибкориро ғайриимкон менамояд, ва оид ба ҳолатҳои номбурда пешниҳод шудани ҳуҷҷатҳои асосноксозанда маблағи патент барои ин давра пардохт карда намешавад (18).

Баъд аз ҷамбасти соли тақвимӣ, соҳибкори инфиродии дар асоси патент фаъолияткунанда ӯҳдадор аст, ки на дертар аз 1 марти соли минбаъда бо мақомоти андози маҳалли бақайдгирии худ оиди маблағҳои пардохтнамудааш санади муқоисавӣ тартиб диҳад. Тартиб додани санади муқоисавӣ байни соҳибкори инфиродӣ ва мақомоти андоз **ҳатмӣ** мебошад.

Барои иҷрои ин банд соҳибкори инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда бояд расидҳои бонкиро барои соли фаъолияташ то давраи тартиб додани санади муқоисавӣ нигоҳ дорад.

Ҳуҷҷати тасдиқкунандаи қатъи фаъолияти соҳибкори инфиродие, ки бо патент фаъолият менамояд, иқтибос аз Феҳристи ягонаи давлатӣ, ки мутобиқ ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкоронӣ инфиродӣ" мебошад, ки аз ҷониби шӯъба ва бахшҳои бақайдгирии давлатии маҳалли фаъолияти соҳибкор дода мешавад.

Яъне, то лаҳзае, ки мақоми анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ фаъолияти соҳибкори инфиродиро бо тартиби муқарраршуда қатъ нанамояд, фаъолияти ӯ ҳамчун идомадодашуда эътироф мегардад ва соҳибкор ӯҳдадор аст пардохти маблағи патентро таъмин намояд.

Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31.08.2012 таҳти №451 ***Номгӯи намудҳои фаъолияти соҳибкории инфиродие, ки дар асоси патент амалӣ карда мешаванд, инчунин андозаҳои пардохт барои патент муқаррар гардидааст*** *(Замимаи 2)*.

Дар Номгӯй бо роҳи гурӯҳбандии намудҳои фаъолият маблағи патент ба ҳар як намуди фаъолият дар алоҳидагӣ муайян карда шудааст.

Тағйиротҳои асосӣ дар ин самт нисбат ба тартиби амалкунанда аз инҳо иборат мебошанд:

- дар гурӯҳи 9 ("Фурӯши ғайристатсионарии молҳои омехтаи ниёзи мардум ва маҳсулоти хӯрока дар растаҳо") маблағи патент вобаста ба майдони савдои соҳибкорӣ инфиродӣ муайян гардидааст. Дар Номгӯи амалкунанда сарфи назар аз ҳаҷми майдони савдо ё миқдори молҳое, ки ба фурӯш бароварда мешуд, маблағи патент аз рӯи котегорияҳои 1.1 гурӯҳи 1 ё категорияи 1.4 гурӯҳи 4 бо маблағи 115 сомонӣ (бе коэффисиентҳои танзимкунанда) муқаррар гардида буд, ки миёни соҳибкорон

норозигиро ба миён меовард. Зеро новобаста аз ҳаҷми гардидиши мол маблағи якхела - 115 сомонӣ пардохт карда мешуд.

Аз 1 январи соли 2013 маблағи патент вобаста ба ҳаҷми ҷойи савдо муқаррар шудааст. Яъне барои савдо дар растаҳои то 1м^2 - 60 сомонӣ, барои савдо дар майдони то 4 м^2 маблағи патент ба 210 сомонӣ баробар мебошад (бе коэффисиентҳои танзимкунанда);

- дар гурӯҳи 10 (“Фурӯши молҳои омехта дар нуқтаҳо ва биноҳои алоҳидаи статсионарӣ то 6 м^2 (бидуни тақсимоти дохили биноҳои калон ба якчанд нуқтаҳои савдо)” соҳибкори инфиродӣ дар ҷойи савдои то 10 м^2 ҳуқуқи дар асоси патент фаъолият намуданро дорад. Вобаста ба минтақаи фаъолият барои аз 6 м^2 маблағи патент ва коэфиссиентҳои минтақавӣ муқаррар гардида, барои ҳар як метри квадратии иловагӣ 45 сомонӣ (30 сомонӣ андози иҷтимоӣ ва 15 сомони андози даромад) пардохта мешавад.

Ин амал пеш аз ҳама барои он соҳибкороне равона гардидааст, ки маблағи муайянро дар шакли патент пардохт намуда, ба мақомоти андоз ҳар моҳ ҳисобот пешниҳод наменамоянд. Ҳамзамон, чунин шахсон дар фаъолияти соҳибкорӣ мошинаҳои назоратии хазинавии дорои хотираи фискалиро истифода намебаранд. Зеро тибқи муқаррароти қисми 2 моддаи 38 Кодекси андоз соҳибкорони бо патент фаъолияткунанда аз истифодабарии мошинаҳои назоратии хазинавӣ озод мебошанд.

Инчунин, дар асоси қарори нав ба соҳибкори инфиродӣ имконият дода шудааст, ки аз рӯи ин намуди фаъолият ихтиёран тартиби пардохти андозҳоро интихоб намояд, яъне соҳибкор фаъолияти хешро метавонад дар асоси патент ва ё бо гирифтани **шаҳодатномаи соҳибкорӣ** ба роҳ монад;

- дар гурӯҳи 14 Номгӯй (“Фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ”) дар растаҳои то 2м^2 ва аз 2м^2 то 4м^2 маблағи патент муайян карда шудааст ва дар ҳолати аз 4 м^2 зиёд будани майдони савдо ба соҳибкоре, ки дар ин нуқтаи савдо фаъолият менамояд, шаҳодатномаи соҳибкорӣ дода мешавад.

Ба намудҳои фаъолияти соҳибкорие, ки дар Номгӯй дарҷ нагардидаанд, шаҳодатномаи соҳибкори инфиродӣ дода мешавад.

III. Қоидаҳои андозбандии фаъолият дар асоси шаҳодатнома

Соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда дорои ҳуқуқи истифодаи меҳнати кироя буда, метавонад тамоми намудҳои фаъолияти соҳибкориро ба истиснои фаъолиятҳои зерин анҷом диҳад:

- истеҳсоли молҳои зераксизӣ;
- фаъолияти бонкӣ ё намудҳои алоҳидаи амалиёти бонкӣ;
- фаъолияти суғуртавӣ, фаъолият оид ба идоракунии фондҳои сармоягузорӣ, фаъолияти касбӣ дар бозори коғазҳои қиматнок;
- фаъолият доир ба истифодабарии қаъри замин;
- қабул, коркард ва (ё) таҳвили металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, дигар металлҳо, консентрат, оҳанпора ва маъданҳо ва монанди инҳо, ки бояд ҳамчун шахси ҳуқуқӣ фаъолият намоянд;
- фаъолияти савдо ва (ё) хизматрасонӣ, ё фаъолият доир ба хӯроки умумӣ, агар масоҳати ҷойи фаъолият аз 30 $м^2$ зиёд бошад. Фаъолияти савдо ва (ё) хизматрасонӣ, ё фаъолият доир ба хӯроки умумӣ. Агар масоҳати ҷойи фаъолият то 30 $м^2$ бе тақсимоти биноҳои калон ба якчанд нуқтаҳои савдо бошад, чунин субъект метавонад ҳамчун соҳибкор тариқи шаҳодатнома фаъолият кунад. Дар ҳолати аз 30 $м^2$ зиёд будан бояд фаъолият дар шакли шахси ҳуқуқӣ ба роҳ монда шавад;
- фурӯши сӯзишворӣ, гази моеъ ва табиӣ, таъсиси бозорҳо, меҳмонхонаҳо ва хизматрасониҳои варзишӣ;
- ташкили сеххои оҳангудозӣ.

Ин намудҳои фаъолиятҳои соҳибкорӣ бо роҳи ташкили шахси ҳуқуқӣ амалӣ карда мешаванд.

Вобаста ба намуди фаъолият соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда, мувофиқи низомҳои зерини махсуси андозбандии муқаррарнамудаи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият карда метавонанд:

- низоми андозбандии шахсони воқеие, ки фаъолияти соҳибкориро тибқи шаҳодатнома амалӣ менамоянд;
- низоми соддакардашудаи андозбандӣ барои истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ;
- низоми махсуси андозбандӣ барои субъектҳои тиҷорати бозӣ.

Вобаста ба низоми муқарраргардида, соҳибкори инфиродӣ ӯҳдадориҳои андозии худро муайян намуда, дар мӯҳлатҳои муқарраргардида эъломияҳои андозро ба мақомоти андоз пешниҳод менамояд.

Ҳангоми дар як вақт истифода намудани ду низоми махсуси андозбандӣ соҳибкор ӯҳдадор аст аз рӯи ҳар як низом баҳисобгирии алоҳидаи даромадҳо, хароҷот ва амалиёти хоҷагидории анҷомдодашавандаро пеш барад.

Дар ҳолати дар давоми соли андоз аз ҳисоби ҳамаи намудҳои фаъолиятҳо аз 500 ҳазор сомонӣ зиёд будани даромади умумии соҳибкорони инфиродӣ, чунин соҳибкорони инфиродӣ ҳуқуқи дар асоси шаҳодатнома фаъолият намуданро аз даст медиҳанд ва ӯҳдадор мешаванд фаъолияти худро ҳамчун шахси ҳуқуқӣ ба роҳ монанд.

Ӯҳдадориҳои андозии соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда аз натиҷаи фаъолияти соҳибкории ӯ вобаста мебошад. Соҳибкори инфиродӣ вазифадор аст, тибқи тартиби муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобдории муҳосибии худро ба роҳ монад.

Бо назардошти такмил ёфтани қонунгузории ҳифзи иҷтимоӣ, ки аз 01.01.2013 мавриди амал қарор дода мешавад, инчунин барои то андозае баробар намудани сатҳи ҳифзи иҷтимоии худи соҳибкорони инфиродӣ ва кормандони кироя, меъёри андози иҷтимоии соҳибкори инфиродӣ новобаста аз даромади бадастомада наметавонад аз 150 сомонӣ, ки ҳадди баландтарини андози иҷтимоӣ аз рӯи фаъолият дар асоси патент мебошад, кам бошад.

Мисол:

1. Даромади умумии соҳибкори инфиродӣ дар моҳи феврали соли 2013 ба 98000 сомонӣ баробар мебошад. Меъёри андози иҷтимоӣ 1% аз даромади умумӣ муқаррар гардидааст ва аз ин ҳисоб маблаги андози иҷтимоӣ 980 сомониро ташкил менамояд.

Бо назардошти он ки маблаги ҳисобшудаи андози иҷтимоӣ дар ин моҳ аз ҳадди камтарини муқарраргардида - 150 сомонӣ дар як моҳ зиёд аст, ба буҷети ҳифзи иҷтимоӣ 980 сомонӣ андози иҷтимоӣ пардохт карда мешавад.

2. Даромади умумии соҳибкори инфиродӣ дар моҳи феврали соли 2013 6500 сомониро ташкил менамояд, ки андози иҷтимоӣ аз ин ҳисоб ба 65 сомонӣ баробар мегардад.

Дар ин ҳолат, бо назардошти он ки мабаҒи андози иҷтимоии ҳисобшуда аз ҳадди камтарини андози иҷтимоӣ барои фаъолият дар низоми соддакардашудаи андозбандӣ дар асоси шаҳодатнома (150 сомонӣ) кам мебошад, соҳибкор ӯҳдадор аст барои моҳи феврал ба буҷет 150 сомонӣ пардохт намояд.

Новобаста аз он, ки андоз аз фурӯши чакана аз номгӯи андозҳо хориҷ гардидааст, дар ҳолати ҳисобаробаркунӣ бо пули нақд соҳибкори инфиродӣ ӯҳдадор аст, ки тибқи тартиби муқарраршуда мошинҳои назоратӣ-хазинавии дорои хотироти фискалиро (МНХ) истифода барад. Мақсад аз истифодаи МНХ, пеш аз ҳама дуруст ба роҳ мондани муҳосибот ва баланд бардоштани сифати хизматрасонӣ ба мизоҷон аст. МНХ, яке аз воситаҳои асосии муайянкунандаи даромад аз фаъолияти соҳибкорӣ бо мақсадҳои андозбандӣ мебошад.

Гузариш аз як низом ба низоми дигари андозбандӣ танҳо аз оғози сол амалӣ карда мешавад.

Ҳадди муқарраргардида барои фаъолият дар низомҳои имтиёзноки андозбандӣ, ки соҳибкори инфиродӣ дар асоси шаҳодатнома амалӣ менамояд, 500 ҳазор сомонӣ дар соли андоз муқаррар гардидааст.

Дар мавриди аз 500 ҳазор сомонӣ зиёд шудани даромади умумӣ дар давоми сол, соҳибкори инфиродӣ, ки бо шаҳодатнома фаъолият менамояд, ӯҳдадор аст, ки:

1. Агар дар яке аз 12 моҳи пай дар пайи тақвимӣ даромади ӯ аз ин ҳад зиёд шуда бошад, ӯҳдадор аст то санаи 10 моҳи минбаъда, барои қатъ намудани фаъолияти худ ҳамчун соҳибкори инфиродӣ муроҷиат намуда, дар мавриди идомаи додани фаъолият худро ҳамчун шахси ҳуқуқӣ ба қайд гирад.

2. То охири сол дар ҳамин низоми андозбандӣ фаъолият карда, аз 1-уми январи соли минбаъда тибқи низоми умумии андозбандӣ фаъолияти худро идома медиҳад ва ҳамзамон ҳамчун супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта мешавад.

Масалан, Соҳибкори инфиродӣ Соҳибов З. дар моҳи январи соли 2013 ба фаъолият оғоз намуда, дар моҳи июли ҳамин сол даромади умумиаш ба 515 ҳазор сомонӣ баробар гардид. Дар чунин ҳолат, соҳибкор бояд то 10 августи ҳамин сол ба мақомоти андоз муроҷиат намуда, ҳамчун соҳибкори инфиродӣ фаъолияти худро қатъ намояд ва аз 1- уми август бо роҳи ташкили шахси ҳуқуқӣ

фаъолияти худро ба роҳ монад, то ҷамъбасти соли андоз, андоз тибқи низоми соддакардашудаи андозбандиро пардохт карда, аз 1-уми январи соли 2014 ба низоми умумии андозбандӣ (супорандаи андоз аз фоидаи шахсони ҳуқуқӣ ва дигар андозҳо ҳангоми ба миён омадани ӯҳдадориҳо) гузашта, инчунин аз ҳамин сана ҳамчун супорандаи ААИ ба қайд гирифта мешавад.

Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ" таъсис додани воҳидҳои махсусро аз ҷониби соҳибкори инфиродӣ пешбинӣ накардааст. Бинобар ҳамин, соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси шаҳодатнома фаъолият менамоянд, наметавонад воҳидҳои махсус дошта бошанд.

Дар ҳолати вайрон намудани талаботи Қоидаҳои мазкур соҳибкорони инфиродӣ ба ҷавобгарии маъмурӣ ва шахсони масъули мақомотҳои ҳудудии андоз ба ҷавобгарии интизомӣ кашида мешаванд.

Оид ба "Муқарраароти интиқолӣ"

Чуноне, ки дар боло қайд гардид, тартиби андозбандӣ ва аз як тарзи андозбандӣ ба тарзи дигари андозбандӣ гузаштани соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ва шаҳодатнома фаъолият менамоянд, дар асоси Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 августи соли 2012 №451, ки аз 1 январи соли 2013 мавриди амал қарор дода мешаванд, то андозае тағйир дода шудааст. Бинобар ҳамин ва бо мақсади халалдор нагаштани фаъолияти соҳибкорони инфиродӣ ҳангоми мавриди амал қарор дода шудани санадҳои меъёрии ҳуқуқии номбурда, алалхусус ҳангоми вуҷуд доштани ҳолатҳои гузариш аз тартиби андозбандии патентӣ ба тартиби андозбандӣ бо шаҳодатнома, ё ташкил намудани шахси ҳуқуқӣ, дар санадҳои мазкур муқарраароти интиқолӣ пешбинӣ шудааст, ки масъалаҳои номбурдаро ба танзим медарорад.

Тибқи муқарраароти интиқолӣ агар дар соли 2012 даромади умумии соҳибкори инфиродии дар асоси патент фаъолияткунанда аз 100 ҳазор сомонӣ бештар бошад, ё намуди фаъолияташ дар соли 2013 ба Номгӯи нави намудҳои фаъолияти соҳибкории

инфиродӣ дар асоси патент мутобиқат накунад, соҳибкор ӯҳдадор аст:

1) то 1 апрели соли 2013 фаъолияти соҳибкории худро дар асоси патент қатъ намоянд. Ҳангоми идома додани фаъолият тибқи дигар низоми андозбандӣ, барои ба расмиёт даровардани қатъи фаъолият тибқи системаи патентӣ ва оғоз намудани фаъолият тибқи дигар низом **аз пардохти боҷи давлатӣ озод мебошад**.

2) агар соҳибкор хоҳиши идома додани фаъолияти соҳибкориро надошта бошад, пас барои анҷом додани расмиёт барои қатъи фаъолият боҷи давлатиро пардохт менамояд.

Агар дар соли 2012 даромади умумии соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда, аз 500 ҳазор сомонӣ бештар бошад, чунин соҳибкор ӯҳдадор аст, ки:

1) то 1 апрели соли 2013 фаъолияти соҳибкории худро дар асоси шаҳодатнома қатъ намоянд (ба истинои супорандагони андози ягона). Дар ҳолати идома додани фаъолияти соҳибкорӣ, барои қатъ намудани фаъолият ҳамчун соҳибкори инфиродӣ ва идома додани фаъолият бо ташкили шахси ҳуқуқӣ дар дигар низоми андозӣ, **боҷи давлатӣ ситонида намешавад**.

2) дар мавриди хоҳиши идома додани фаъолияти соҳибкориро надоштан, барои қатъи фаъолият боҷи давлатиро пардохт менамояд.

Оиди тартиби оғоз ва қатъ намудани фаъолияти соҳибкории инфиродӣ

Мутобиқи талаботи моддаи 21 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ» бақайдгирии давлатии шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ аз ҷониби шӯъбаю бахшҳои бақайдгирии давлатӣ дар муддати то се рӯзи корӣ аз рӯзи пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳо амалӣ карда мешавад.

Агар пас аз ба охир расидани ин мӯҳлат (се рӯзи корӣ), мақомоти андоз оиди бақайдгирии давлатӣ ё рад кардани бақайдгирии давлатии шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ қарори дахлдор қабул накарда бошад, бақайдгирии давлатӣ анҷом дода шуда ба ҳисоб рафта, мақомоти андоз ӯҳдадор аст, ки ба аризадиҳанда ҳуҷҷати тасдиқкунандаи бақайдгирии давлатии шахси воқеиро ба сифати соҳибкори инфиродӣ диҳад ё онро ба суроғаи дар ариза нишондодашуда фиристад.

Ҳуҷҷатҳои барои бақайдгирӣ пешниҳодшаванда:

1) ариза барои бақайдгирии давлатии шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ аз рӯи шакли тасдиқшуда. Дар ариза маълумоти зерин нишон дода мешавад:

а) ному насаби шахси воқеӣ;

б) суроғаи ҷойи истиқомати доимӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (суроғае, ки дар он ҷой шахси воқеӣ ба қайд гирифта шудааст), суроғаи ҷойи истиқомати муваққатӣ ва маҳалли анҷомдиҳии фаъолияти соҳибкори инфиродӣ, маълумот барои тамос бо шахси воқеӣ;

в) рақами мушаххаси андозсупорандаи (РМА) шахси воқеӣ;

г) намуди (намудҳои) асосии фаъолияти соҳибкории инфиродӣ, ки шахси воқеӣ хоҳиши анҷом додани онро (онҳоро) дорад;

д) санаи пешниҳод гардидани ариза ва имзои аризадиҳанда.

2) нусхаи ҳуҷҷате, ки шахсияти шахси воқеиро тасдиқ мекунад, инчунин ду расми андозаи 4х6;

3) нусхаи сертификати ҳуқуқи истифодабарии замин ё нусхаи қарор дар бораи ҷудо намудани қитъаи замин дар ҳолати бақайдгирии хоҷагии деҳқонии (фермерии) фардӣ ё оилавӣ, рӯйхати аъзои хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ), рақами мушаххаси андозсупоранда барои ҳар яки онҳо;

4) нусхаи ҳуҷҷате, ки дар асоси он ба шахси воқеии хориҷӣ сукунат ва амалӣ намудани фаъолияти соҳибкорӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шудааст (раводид, варақаи бақайдгирӣ, иҷозатномаи иқомат);

5) пардохтномаи (квитансия) боҷи давлатӣ, ва (ё) пардохтномаи (квитансия)-и пешпардохти маблағи патент барои ҳуқуқи амалӣ гардонидани фаъолияти соҳибкории инфиродӣ барои шумораи муайяни моҳ (мӯҳлати амали патент) – барои шахсоне, ки хоҳиши гирифтани патент барои ҳуқуқи амалӣ гардонидани фаъолияти соҳибкории инфиродиро доранд.

Ҳуҷҷатҳои тасдиққунандаи бақайдгирии давлатии шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ мутобиқи моддаи 23 Қонун «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ» шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ ва ё патент барои ҳуқуқи амалӣ гардонидани фаъолияти соҳибкории инфиродӣ мебошанд.

Асосҳои қатъ гардидани фаъолияти шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ

Бақайдгирии давлатии қатъ гардидани фаъолияти шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ дар асоси моддаи 24 Қонуни номбурда бо асосҳои зайл амалӣ мегардад:

1) аризаи соҳибкори инфиродӣ;

2) вафоти соҳибкори инфиродӣ;

3) қарори суд дар бораи муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ;

4) қарори суд дар бораи бедарак ғоибшуда ё фавтида эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ;

5) қарори суд дар бораи қатъ гардидани фаъолияти соҳибкори инфиродӣ ба таври маҷбурӣ дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;

6) санади эътибори қонунӣ пайдонамудаи суд дар бораи маҳрум намудан аз ҳуқуқи машғул шудан бо фаъолияти соҳибкорӣ ба мӯҳлати муайян;

7) бекор кардани ҳуҷҷати тасдиққунандаи ҳуқуқи шахси хориҷӣ барои муваққатан ё доимӣ истиқомат намудан ва анҷом додани фаъолияти соҳибкорӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ё ба охир расидани мӯҳлати чунин ҳуҷҷат.

Тартиби бақайдгирии давлатии қатъ гардидани фаъолияти шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ

1. Бақайдгирии давлатии қатъ гардидани фаъолияти шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ дар маҳалли бақайдгирии давлатии ӯ дар муддати се рӯзи корӣ аз рӯзи пешниҳод намудани ариза анҷом дода мешавад.

2. Бақайдгирии давлатии қатъ гардидани фаъолияти шахси воқеӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ пас аз ворид намудани сабт дар бораи он ба Феҳристи ягонаи давлатӣ қувваи худро гум мекунад ва бо иқтибос аз Феҳристи ягонаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 31.08.2012, №451
“Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд”

Мутобиқи моддаҳои 284, 286, 289 ва 327 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ва моддаи 51 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қоидаҳои андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд, Номгӯи намудҳои фаъолияти соҳибкории инфиродие, ки дар асоси патент амалӣ карда мешаванд, инчунин андозаҳои пардохт барои патент тасдиқ карда шаванд (Замимаҳои 1 ва 2).

2. Коэффисиентҳои минтақавӣ, ки андозаҳои пардохтро барои патент дар қаламрави шаҳру ноҳияҳо танзим менамоянд, тасдиқ карда шаванд (Замимаи 3).

3. Барои аъзои хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), ки бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ фаъолияти кишоварзиро анҷом медиҳанд, меъёри андози иҷтимоӣ ба андозаи 10 сомонӣ дар як моҳ муқаррар карда шавад. Маблағи пардохти андози иҷтимоии аъзои хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ метавонад аз андозаи муқарраршуда зиёдтар бошад.

4. Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 декабри соли 2009, № 656 «Дар бораи тасдиқи Қоидаҳои андозбандии шахсони воқеие, ки бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ ба фаъолияти соҳибкории инфиродӣ машғуланд ва муқаррар намудани андозаи андози иҷтимоӣ барои аъзои хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ, аз ҷумла роҳбари хоҷагии деҳқонӣ (фермерӣ), ки шахси ҳуқуқӣ намебошад» аз эътибор соқит дониста шавад.

5. Қарори мазкур аз 1 январи соли 2013 мавриди амал қарор дода шавад.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон — Эмомалӣ Раҳмон

Замимаи 1
бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 31.08.2012, №451
тасдиқ шудааст

Қоидаҳои
андозбандии соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси
патент ё шаҳодатнома фаъолият менамоянд

1. Муқаррароти умумӣ

1. Андозбандии даромади умумии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бе шаҳрвандӣ, ки фаъолияти соҳибкории инфиродиро бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ дар асоси патент ё шаҳодатнома анҷом медиҳанд, тибқи Қоидаҳои мазкур амалӣ карда мешавад.

2. Соҳибкори инфиродӣ наметавонад дар як вақт фаъолиятро дар асоси ду варақаи патент, ду варақаи шаҳодатнома ё варақаҳои патент ва шаҳодатнома анҷом диҳад.

3. Шахси воқеие, ки дар амал фаъолияти соҳибкориро анҷом дода, аз бақайдгирии давлатӣ нагузаштааст, бо мақсадҳои андозбандӣ соҳибкори инфиродӣ дониста мешавад.

4. Соҳибкори инфиродӣ то он лаҳзае, ки фаъолияти ӯ тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии амалкунанда қатъ карда нашудааст, ҳамчун соҳибкоре, ки фаъолияти соҳибкории худро давом медиҳад ва дар назди буҷет ӯҳдадориҳои андоз дорад, эътироф карда мешавад.

5. Даромадҳои соҳибкори инфиродие, ки дар манбаи пардохт андозбандӣ гардиданд, ба даромади умумии андозбандишавандаи соҳибкор дохил карда намешаванд.

2. Қоидаҳои андозбандии фаъолият тибқи патент

6. Фаъолияти соҳибкорӣ дар асоси патент танҳо аз ҷониби шахси воқеие анҷом дода мешавад, ки ба номи ӯ патент дода шудааст.

7. Бо дарназардошти талаботи Қоидаҳои мазкур пардохт барои патент пардохти устувори андоз аз даромад ва андози

иҷтимоӣ буда, аз даромади дар амал бадастовардаи соҳибкори инфиродӣ вобаста намебошад.

8. Андозбандии соҳибкори инфиродии дар асоси патент фаъолияткунанда тибқи Қоидаҳои мазкур анҷом дода мешавад, агар дар як вақт шартҳои зерин иҷро карда шаванд:

а) ҳуҷҷати тасдиқкунандаи бақайдгирии давлатӣ ба сифати соҳибкори инфиродӣ (патенти дахлдор) ба номи чунин соҳибкор дода шуда бошад;

б) маблағи патент барои моҳи (моҳҳои) тақвимии минбаъда аз ҷониби соҳибкор пешакӣ (бо тариқи пешпардохт) пардохт шуда бошад;

в) соҳибкори инфиродӣ фаъолиятро бе ҷалби коргарони кироя ва бе амалӣ намудани фаъолияти иқтисодии хориҷӣ анҷом диҳад;

г) намуди фаъолияти соҳибкории анҷомдодашавандаи соҳибкор дар Номгӯи намудҳои фаъолияти соҳибкории инфиродӣ, ки бо қарори мазкур тасдиқ шудааст, пешбинӣ гардида бошад;

д) даромади умумии соҳибкори инфиродӣ дар соли тақвимӣ аз 100 ҳазор сомонӣ зиёд набошад.

9. Дар ҳолате, ки шахси воқеӣ амалан коргари кироя маҳсуб ёфта, фаъолияти он бо қонунгузории меҳнат ва (ё) шартномаи меҳнатӣ ва (ё) тартиби кории шахси ҳуқуқӣ ба танзим дароварда мешавад, ё шахси воқеӣ танҳо ба як шахси дигар хизмат намуда (кор карда), муносибатҳои онҳо дорои аломатҳои муносибатҳои меҳнати мебошанд, андозбандии чунин шахси воқеӣ дар асоси патент манъ мебошад.

10. Патент дар ҳолати мавҷудияти ҳуҷҷатҳое, ки пешпардохти маблағи патентро барои (моҳи) моҳҳои тақвимии минбаъда тасдиқ менамоянд (барои шахси воқеӣ – шаҳрванди хориҷӣ ва шахси бешаҳрвандӣ - дар моҳи (моҳҳои) тақвимӣ то охири соли тақвимӣ ё моҳхои тақвимии дар раводид ё дигар ҳуҷҷати муқарраршуда дарҷ гардида) эътибор дорад.

11. Дар ҳолате, ки фаъолияти соҳибкори инфиродӣ - дорандаи патент ба талаботҳои бандҳои 8, 9 ва 10 Қоидаҳои мазкурро мутобиқат намекунад, чунин соҳибкори инфиродӣ ҳуқуқи истифодаи системаи патентиро надорад ва ӯҳдадор аст дар мӯҳлати на зиёда аз 10 рӯзи тақвимӣ бо тартиби муқарраргардида оид ба қатъ намудани бақайдгирии давлатии фаъолияти соҳибкори инфиродӣ дар асоси патент ариза диҳад.

Дар акси ҳол чунин соҳибкори инфиродӣ бо меъёри 10-каратаи андозаи моҳонаи андозҳои ба фаъолияти ӯ дахлдошта андозбандӣ карда мешавад.

12. Маблағи пардохти патент аз намуди фаъолияти соҳибкори инфиродӣ тибки Номгӯи намудҳои фаъолияти соҳибкории инфиродӣ, давраи пардохт (моҳҳои пурраи тақвимӣ) ва минтақаи фаъолияти соҳибкории он вобаста мебошад.

13. Агар минтақаи фаъолият тамоми қаламрави ҷумҳурӣ интихоб шуда бошад пас маблағи пардохти патент барои намуди фаъолияти амалишаванда аз рӯи меъёрҳои барои шаҳри Душанбе муқарраршуда муайян карда мешавад. Агар минтақаи фаъолият ҳудуди ягон вилоят (вилоятҳои) Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад, маблағи пардохти патент аз рӯи меъёри баландтарини барои шаҳру ноҳияҳои вилояти (вилоятҳои) дахлдор муқарраршуда, муайян карда мешавад. Агар минтақаи фаъолият ду ё аз ин зиёд ноҳияҳои (шаҳрҳои) тобеи ҷумҳурӣ бошад, маблағи пардохти патент аз рӯи меъёри баландтарини барои ин ноҳияҳо (шаҳрҳо) муқарраршуда муайян карда мешавад.

14. Дар ҳолати вайрон кардани талаботи банди 13 Қоидаҳои мазкур соҳибкори инфиродӣ ӯҳдадор аст, ки маблағи патентро аз рӯи меъёрҳои барои шаҳри Душанбе муқарраршуда пардохт намояд.

15. Дар ҳолате, ки соҳибкори инфиродӣ хоҳиши анҷом додани 2 ё зиёда аз он намудҳои фаъолияти дар Номгӯи намудҳои фаъолияти соҳибкории инфиродӣ пешбинишударо дошта бошад (ё амалан анҷом дода истодааст), чунин соҳибкор 100 фоизи маблағи баландтарини патент барои фаъолияти интихобгардида пешбинишуда, инчунин 20 фоизи маблағи патент барои ҳар як дигар намудҳои фаъолияти интихобшуда месупорад.

16. Пардохт барои патент бо дарназардошти таҳрир гаштани Коэффисиентҳои минтақавие, ки андозаҳои пардохтро барои патент дар қаламрави шаҳрҳо ва ноҳияҳо танзим менамоянд ва бо қарори мазкур тасдиқ шудаанд, ҳисоб карда мешавад.

17. Новобаста аз санаи бақайдгирии давлатии оғози фаъолияти соҳибкории инфиродӣ дар асоси патент ё санаи бақайдгирии давлатии қатъ намудани фаъолият, пардохт барои патент барои моҳҳои пурраи тақвимӣ (аз ҷумла моҳи оғози фаъолият ва моҳи қатъи фаъолият) амалӣ карда мешавад. Ҳамзамон тибқи тартиби муқарраргардида катъ намудани фаъолият тариқи патент то санаи 5 моҳи тақвимӣ ӯҳдадории

пардохт барои патент барои ин моҳи тақвимӣ ташкил наменамояд. Дар ҳолати риоя нагардидани мӯҳлати муқарраршуда маблағи патент барои ҳар моҳи тақвимӣ пурра ба буҷет пардохт мегардад.

18. Ҳангоми бемори бистарӣ будан ё фавти соҳибкори инфиродӣ ва (ё) рух додани сӯхтор дар маҳали фаъолият, ки амалӣ намудани фаъолияти соҳибкориро ғайриимкон менамояд, дар ҳолати пешниҳод гардидани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда маблағи патент дар ин давра пардохт карда намешавад.

19. Баъди ҷамъбасти соли тақвимӣ байни соҳибкори инфиродии тибқи патент фаъолияткунанда ва мақомоти андози маҳалли бақайдгирӣ санади муқоисавӣ тартиб дода мешавад. Санади муқоисавӣ на дертар аз 1 марти соле, ки пас аз соли ҳисоботӣ фаро мерасад, бо пешниҳоди расидҳои бонкӣ тартиб дода мешавад. Тартиб додани санади муқоисавӣ байни соҳибкори инфиродӣ ва мақомоти андоз ҳатмӣ мебошад.

20. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи қатъи фаъолияти соҳибкори инфиродӣ тариқи патент фаъолияткунанда ҳуҷҷатҳое мебошанд, ки қонунгузорӣ дар бораи бақайдгирии давлатӣ муқаррар намудааст.

3. Қоидаҳои андозбандии фаъолият дар асоси шаҳодатнома

21. Соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда дорои ҳуқуқи истифодаи меҳнати кироя буда, метавонад тамоми намудҳои фаъолияти соҳибкориро, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва (ё) Қоидаҳои мазкур маҳдуд накардааст, анҷом диҳад.

22. Андозбандии даромадҳои шахсони воқеӣ, ки фаъолияти соҳибкориро дар асоси шаҳодатнома амалӣ менамоянд, мувофиқи низомҳои махсуси андозбандии муқаррарнамудаи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон татбиқ карда мешаванд. Соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда вазифадор аст эъломияҳои (ҳисобҳои) андозро тибқи талаботи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намояд.

23. Ӯҳдадориҳои андозии соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда аз натиҷаи фаъолияти соҳибкории ӯ вобаста мебошад. Ҳамзамон меъёри андози иҷтимоии чунин соҳибкори инфиродӣ новобаста аз даромади бадастомада наметавонад аз андозаи ҳадди зиёдтарини андози

иҷтимоӣ, ки барои соҳибкорони инфиродии дар асоси патент фаъолияткунанда муқаррар шудааст, камтар бошад.

24. Соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда ӯҳдадор аст, ки баҳисобгирии муҳосибавии даромадҳо ва хароҷотҳои соҳибкории худро тибқи тартиби соддакардашуда, ки Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ тасдиқ мекунад, амалӣ намояд.

25. Дар ҳолати ҳисобаробаркунӣ бо пули нақд соҳибкори инфиродӣ вазифадор аст, ки тибқи тартиби муқарраршуда мошинҳои назоратӣ-хазинавиро бо хотироти фискалӣ истифода барад.

26. Даромади умумии солонаи соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда аз ҳамаи намудҳои фаъолияти амалишавандаи он наметавонад аз 500 ҳазор сомонӣ зиёд бошад.

27. Соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда наметавонад воҳидҳои махсус дошта бошад.

28. Агар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигареро муқаррар накарда бошад, соҳибкори дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда метавонад ҳамаи намуди фаъолиятро анҷом диҳад, ба истиснои:

а) истеҳсоли молҳои зераксизӣ (ба истиснои нӯшокиҳои ғайриспиртӣ) ва амалӣ намудани фаъолияти зераксизӣ;

б) фаъолияти иқтисодии хориҷӣ (ба истиснои воридоти молҳои ниёзи мардум ба маблағи то 500 ҳазор сомонӣ);

в) фаъолияти бонкӣ ё намудҳои алоҳидаи амалиёти бонкӣ (ба истиснои амалиёти мубодилаи асъор), фаъолияти суғуртавӣ, фаъолият оид ба идоракунии фондҳои сармоягузорӣ, фаъолияти касбӣ дар бозори коғазҳои қиматнок;

г) фаъолият доир ба истифодабарии қаъри замин;

д) қабул, коркард ва (ё) таҳвили металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, дигар металлҳо, консентрат, оҳанпора ва маъданҳо;

е) фаъолияти савдо ва (ё) хизматрасонӣ, ё фаъолият доир ба хӯроки умумӣ, агар масоҳати ҷойи фаъолият аз 30 $м^2$ зиёд бошад;

ж) фурӯши сӯзишворӣ, гази моеъ ва табиӣ, таъсиси бозорҳо, меҳмонхонаҳо ва хизматрасониҳои варзишӣ;

з) ташкили сеххои оҳангудозӣ.

29. Дар ҳолате, ки дар давоми соли тақвимӣ даромади умумии соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда аз 500 ҳазор сомонӣ зиёд гардад, ин соҳибкори инфиродӣ вазифадор аст, ки ба мақомоти андози маҳали баҳисобгирии бақайдгирии худ маълумот пешниҳод намуда, фаъолияти худро ҳамчун соҳибкори инфиродӣ аз санаи 1 моҳи минбаъда тибқи тартиби муқарраргардида қатъ намояд. Соҳибкори мазкур метавонад фаъолияти худро дар асоси низоми дигари андозбандии муқаррарнамудаи қонунгузории андоз ҳамчун шахси ҳуқуқӣ идома диҳад.

30. Вайрон кардани талаботи Қоидаҳои мазкур барои кашидан ба ҷавобгарие, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, асос мебошад.

4. Муқаррароти интиқолӣ

31. Соҳибкорони инфиродии дар асоси патент фаъолияткунанда, ки даромади умумиашон дар соли 2012 аз 100 ҳазор сомонӣ бештар мебошад ё намуди фаъолияти онҳо ба Номгӯи намудҳои фаъолияти соҳибкории инфиродӣ мутобиқ намебошад, ӯҳдадоранд, ки то 1 апрели соли 2013 фаъолияти соҳибкории худро тибқи тартиби муқарраршуда қатъ намоянд. Дар ҳолати дар ин давра ба фаъолият тибқи низоми андозбандии дигар шурӯъ намудани чунин соҳибкорони инфиродӣ аз онҳо боҷҳои давлатӣ барои қатъ намудани фаъолият тибқи системаи патентӣ ва оғоз намудани фаъолият ситонида намешаванд.

32. Соҳибкорони инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда, ки даромади умумиашон дар соли 2012 аз 500 ҳазор сомонӣ бештар мебошад, бояд то 1 апрели соли 2013 фаъолияти соҳибкории худро тибқи тартиби муқарраршуда қатъ намоянд (ба истинои супорандагони андози ягона). Дар ҳолати дар ин давра ба фаъолият тибқи низоми андозбандии дигар шурӯъ намудани чунин соҳибкорони инфиродӣ аз онҳо боҷҳои давлатӣ барои қатъ намудани фаъолият ва оғоз намудани фаъолият ситонида намешаванд.

Замимаи 2
бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 31.08.2012, №451
тасдиқ шудааст

Номгӯи
намудҳои фаъолияти соҳибкории инфиродие, ки дар асоси патент амалӣ карда мешаванд, инчунин андозаҳои пардохт барои патент

(сомонӣ дар як моҳ)

№	Намуди фаъолият	Андоз аз даромад	Андози иҷтимоӣ	Маблағи патент
	Фурӯши молҳои ниёзи мардум			
1.	Фурӯши яхмос, маҳсулоти қаннодӣ, асал, ҳама гуна шириниҳо, самбуса, биринҷ ва меваи хушк	90	45	135
2.	Фурӯши меваҳо, аз ҷумла ситруси, инчунин тарбуз, харбуза ва каду	70	35	105
3.	Фурӯши маҳсулотҳои сабзавотии тару тоза, турушонидашуда, маҳсулоти ширӣ, тухм, гиёҳҳои худрӯи шифобахш, донаи офтобпараст ва зира	50	25	75
4.	Фурӯши нӯшокиҳои ғайриспиртӣ, квас, оби газнок, дуғоб, чой ва ғулингоб	60	30	90
5.	Фурӯши нос	160	80	240
6.	Фурӯши ғайристатсионарии нон, кулча ва маҳсулоти нонӣ, фурӯши патароқи ҷуворимакка ва биринҷӣ	40	20	60
7.	Фурӯши равған, моҳӣ (дар ҳама намуд), парранда ва ҳайвоноти хонагӣ, хӯрока ва қафасҳо барои онҳо, лавозимоти моҳигирӣ	60	30	90

8.	Фурӯши қисмҳои эҳтиётии воситаҳои нақлиёт, мол ва таҷҳизоти барқӣ	160	80	240
9.	Фурӯши ғайристатсионарии молҳои омехтаи ниёзи мардум ва маҳсулоти хӯрока дар растаҳо, аз ҷумла:			
	- дар растаҳо то 1 $м^2$	40	20	60
	- дар растаҳо зиёда аз 1$м^2$ то 2 $м^2$	80	40	120
	- дар растаҳо зиёда аз 2$м^2$ то 3$м^2$	120	60	180
	- дар растаҳо зиёда аз 3$м^2$ то 4$м^2$	140	70	210
	- дар растаҳо зиёда аз 4 $м^2$, вале на зиёда аз 10$м^2$ (барои ҳар 1 $м^2$ зиёда аз 4 $м^2$)	20	10	30
10.	Фурӯши молҳои омехта дар нуқтаҳо ва биноҳои алоҳидаи статсионарӣ то 6 $м^2$ (бидуни тақсимоти дохили биноҳои калон ба якчанд нуқтаҳои савдо):			
	- шаҳри Душанбе	200	100	300
	- шаҳрҳои Хуҷанд, Қӯрғонтеппа ва Кӯлоб	160	80	240
	- марказҳои маъмурии шаҳру ноҳияҳо	100	50	150
	- берун аз марказҳои маъмурии шаҳру ноҳияҳо	80	40	120
11.	Фурӯши маҳсулоти бофташуда ва гулдӯзикардашуда, аз ҷумла зардӯзӣ, сарпӯш ва маҳсулоти мӯина	50	25	75
12.	Фурӯши маҳсулоти конселярӣ ва бозичаҳои кӯдакона	60	30	90
13.	Фурӯши сандуқҳо, гаҳвораҳо, зарфҳои чубини миллӣ ва маҳсулоти ба онҳо монанд, маҳсулоти кулолӣ ва танӯрҳо,	70	35	105

	асбобҳои мусиқӣ			
14.	Фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ: - дар растаи то 2 $м^2$	60	30	90
	- дар растаи аз 2 $м^2$ то 4 $м^2$	80	40	120
15.	Фурӯши ангишт ва ҳезум (ғайристатсионарӣ)	60	30	90
16.	Омода ва (ё) фурӯши таомҳо бе ҷои нишаст ва берун аз биноҳои статсионарӣ	40	20	60
17.	Фурӯши гулҳои тару тоза	160	80	240
18.	Фурӯши маҳсулот аз пластмасса, гулҳои сунъӣ, маҳсулот аз полиэтилен ва коғаз	50	25	75
	Хизматрасонии нақлиётӣ			
19.	Кашонидани мусофирон ба воситаи нақлиёти автомобилии сабукрав	60	30	90
20.	Кашонидани мусофирон ба воситаи микроавтобусҳо	100	50	150
21.	Кашонидани мусофирон ба воситаи автобусҳо	80	40	120
22.	Кашонидани борҳои гуногун ба воситаи нақлиёти автомобилӣ то 3 тонна борбардор ва эвакуаторҳо	80	40	120
23.	Кашонидани борҳои гуногун ба воситаи нақлиёти автомобилӣ аз 3 то 5 тонна борбардор	100	50	150
24.	Кашонидани борҳои гуногун ба воситаи нақлиёти автомобилӣ аз 5 то 20 тонна борбардор	160	80	240
25.	Кашонидани борҳои гуногун ба воситаи нақлиёти автомобилӣ зиёда аз 20 тонна борбардор	450	150	600
26.	Кашонидани маҳсулоти нафтӣ, гази моеъ, семент ва бетон ба	200	100	300

	воситаи нақлиёти махсусгардонидашуда			
27.	Кашонидани борҳо бо трактор	40	20	60
28.	Кашонидани борҳо ба воситаи мотороллерҳо ва аробаҳои дастӣ	24	12	36
	Дигар намуди хизматрасониҳо			
29.	Шудгор ва коркарди замин	100	50	150
30.	Кӯфтан ва ҷамъоварии зироатҳои ғалладона, хизматрасониҳои осиёбӣ	60	30	90
31.	Сурудхонӣ дар ҷашну маъракаҳо	390	150	540
32.	Навозандагӣ, раққосӣ ва барандагӣ дар ҷашну маъракаҳо	80	40	120
33.	Истифодаи таҷҳизоти радио, телевизион ва таҷҳизоти дигар барои ороишоти макони баргузории ҷашну маъракаҳо	120	60	180
34.	Банаворгирии ҷашну маъракаҳо ва истифодаи нақлиёти махсуси автомобилӣ дар базмҳои арусӣ	60	30	90
35.	Хизматрасониҳои сантехникӣ, электрикӣ, суратгирии берун аз бино. Барқдиҳии аккумуляторҳо, дӯхтани ҷилдҳо барои воситаҳои нақлиёт	80	40	120
36.	Шустушӯи воситаҳои нақлиёт дар ҷойҳои махсусгардонидашуда	160	80	240
37.	Чаронидани чорво	30	15	45
38.	Таъмир ва тоза намудани пойафзол берун аз бинои статсионарӣ, хизмати миёнаравӣ дар бозор (далол), бахия кардани маҳсулотҳои қолинӣ, хизматрасонии тарозу, тез кардани корду асбобҳо,	40	20	60

	телефони кӯчагӣ, тайёр намудани калидҳо			
39.	Хизматрасонӣ оид ба рӯбучини хонаҳо, нигоҳубини пиронсолон, шахсони бемор ва кӯдакҳо	30	15	45
40.	Муқовакунии ҳуҷҷатҳо	40	20	60
41.	Хизматрасонии боркашонҳо дар фурудгоҳи ҳавоӣ, истгоҳи роҳи оҳан, терминал ва бозорҳо	32	16	48
42.	Ҳоҷатхонаи ҷамъиятии музднок (пулакӣ)	120	60	180
43.	Хизматрасонӣ оид ба мубодилаи асъор дар нуқтаҳои махсусгардонидашудаи статсионарӣ	300	150	450
44.	Хизматрасонии экскаватор ва кранҳои борбардор	200	100	300
45.	Таъмири маҳсулоти ҷавоҳирот	120	60	180
46.	Корҳои ҳаккокӣ, кандакорӣ, таъмири соат, зарф ва техникаи маиши	60	30	90
47.	Корҳои сохтмонию таъмирӣ дар объектҳои шахсони воқеӣ	80	40	120

Эзоҳ: *Ба намудҳои фаъолияти соҳибкорие, ки дар Номгӯй дарҷ нагардидаанд, шаҳодатномаи соҳибкори инфиродӣ дода мешавад, ба истиснои:*

- дар банди 10 Номгӯй бо хоҳиши соҳибкори инфиродӣ дар нуқтаи статсионарии савдо то 10 $м^2$ ба ивази патент шаҳодатномаи соҳибкори инфиродӣ дода мешавад. Дар ҳолати зиёд шудани майдони савдо аз 6 $м^2$ то 10 $м^2$ барои ҳар як метри квадратии зиёдатӣ андоз аз даромад 30 сомонӣ ва андози иҷтимоӣ 15 сомонӣ, ҷамъ 45 сомонӣ илова тан пардохта мешавад;

- дар банди 14 Номгӯй дар ҳолати аз 4 $м^2$ зиёд гардидани майдони савдо шаҳодатномаи соҳибкори инфиродӣ дода мешавад.

Замимаи 3
бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 31.08.2012, №451
тасдиқ шудааст

Коэффисиентҳои минтақавӣ,
ки андозаҳои пардохтро барои патент дар қаламрави шаҳру ноҳияҳо танзим менамоянд

Гурӯҳҳо	Номгӯи шаҳрҳо ва ноҳияҳо	Коэффисентҳои минтақавӣ
1.	Шаҳри Душанбе	1,2
2.	Шаҳрҳои Хуҷанд ва Қӯрғонтеппа	1,15
3.	Шаҳрҳои Истаравшан, Турсунзода, Қайроққум, Ваҳдат, Чкаловск; Марказҳои маъмурии ноҳияҳои Рӯдакӣ, Ҳисор ва Бобоҷон Ғафуров	1,1
4.	Шаҳрҳои Конибодом, Исфара, Кӯлоб, Сарбанд ва Хоруғ; Марказҳои маъмурии ноҳияҳои Спитамен, Ҷаббор Расулов, Ҷалолиддини Румӣ, Данғара, Бохтар, Вахш, Шаҳринав, Файзобод, Варзоб ва Норак	1,0
5.	Шаҳрҳои Роғун, Табошар (Истиқлол), Марказҳои маъмурии ноҳияҳои Ҷиликул, Қумсангир, Панҷ, Кубодиён, Шаҳритус, Абдураҳмони Ҷомӣ, Хуросон, Восеъ, Фархор, Мир Саид Алии Ҳамадонӣ, Ёвон, Ашт, Зафаробод, Мастчоҳ, Ғончӣ ва Носири Хусрав	0,80
6.	Дигар шаҳрҳо, марказҳои маъмурии ноҳияҳои дигар ва деҳотҷойҳои он	0,7

Постановление
Правительства Республики Таджикистан
Об утверждении Правил налогообложения индивидуальных предпринимателей, функционирующих на основе патента или свидетельства
от 31 августа 2012 года, №451

В соответствии со статьями 284, 286, 289 и 327 Налогового кодекса Республики Таджикистан и статьей 51 Закона Республики Таджикистан «О нормативных правовых актах» Правительство Республики Таджикистан п о с т а н о в л я е т:

1. Утвердить Правила налогообложения индивидуальных предпринимателей, функционирующих на основе патента или свидетельства, Перечень видов индивидуальной предпринимательской деятельности, которые осуществляются на основе патента, а также размер платы за патент (Приложения 1 и 2).

2. Утвердить Зональные коэффициенты, регулирующие размер платы за патент на территории городов и районов (Приложение 3).

3. Для членов дехканского (фермерского) хозяйства, осуществляющих сельскохозяйственную деятельность без образования юридического лица, ставка социального налога устанавливается в размере 10 сомони в месяц. Сумма уплаты социального налога для членов дехканского (фермерского) хозяйства без образования юридического лица может превышать установленный размер.

4. Признать утратившим силу постановление Правительства Республики Таджикистан от 2 декабря 2009 года, №656 «Об утверждении Правил налогообложения физических лиц, осуществляющих индивидуальную предпринимательскую деятельность без образования юридического лица и установлении размера социального налога для членов дехканского (фермерского) хозяйства (включая руководителя дехканского (фермерского хозяйства), не являющегося юридическим лицом».

5. Настоящее постановление ввести в действие с 1 января 2013 года.

Председатель
Правительства Республики
Таджикистан — Эмомали Рахмон

Приложение 1
Утверждены
постановлением Правительства
Республики Таджикистан
от 31.08.2012 года, №451

Правила
налогообложения индивидуальных предпринимателей, функционирующих на основе патента или свидетельства

1. Общие положения

1. Налогообложение валового дохода граждан Республики Таджикистан, иностранных граждан и лиц без гражданства, осуществляющих индивидуальную предпринимательскую деятельность без образования юридического лица на основе патента или свидетельства, производится в соответствии с настоящими Правилами.

2. Индивидуальный предприниматель не может одновременно осуществлять деятельность на основе двух бланков патентов, двух бланков свидетельств либо бланков патента и свидетельства.

3. Физическое лицо, фактически осуществляющее предпринимательскую деятельность и не прошедшее государственную регистрацию, в целях налогообложения признается индивидуальным предпринимателем.

4. Индивидуальный предприниматель до того момента, пока его деятельность не прекращена в соответствии с действующими нормативными правовыми актами, признается предпринимателем, продолжающим свою деятельность и имеет налоговые обязательства перед бюджетом.

5. Доходы индивидуального предпринимателя, обложенные налогом у источника выплаты, не включаются в валовой доход предпринимателя.

2. Правила налогообложения деятельности по патенту

6. Право на деятельность на основе патента принадлежит исключительно физическому лицу, которому выдан патент.

7. С учетом требований настоящих Правил плата за патент является фиксированным платежом подоходного налога и социального налога и не зависит от фактически полученного дохода индивидуального предпринимателя.

8. Налогообложение индивидуального предпринимателя, функционирующего на основе патента, регулируется настоящими Правилами, если одновременно выполняются следующие условия:

а) документ, подтверждающий государственную регистрацию в качестве индивидуального предпринимателя (соответствующий патент), выдан на имя этого предпринимателя;

б) сумма патента за последующий календарный месяц (месяцы) предпринимателем уплачена предварительно (путем предоплаты);

в) индивидуальный предприниматель осуществляет свою деятельность без использования наёмного труда и без осуществления внешнеэкономической деятельности;

г) вид осуществляемой предпринимателем деятельности предусмотрен Перечнем видов индивидуальной предпринимательской деятельности, утвержденным настоящим постановлением;

д) валовой доход индивидуального предпринимателя за календарный год не превышает 100 тысяч сомони.

9. В случае, если физическое лицо фактически является наемным работником и (или) его деятельность регулируется законоположением о труде и (или) трудовым договором и (или) трудовым распорядком юридического лица или физическое лицо, оказывая услуги (работая) только на одно лицо и взаимоотношения между ними содержат признаки трудовых отношений, то налогообложение такого физического лица на основе патента не допускается.

10. Патент действителен в случае документально подтвержденной предварительной уплаты платы за патент за последующий календарный месяц (месяцы) (для физического лица - иностранного гражданина и лица без гражданства - за календарный месяц (месяцы) до конца календарного года или за календарные месяцы, указанные в визе или в другом установленном документе).

11. В случае несоответствия деятельности индивидуального предпринимателя - обладателя патента требованиям пунктов 8, 9

и 10 настоящих Правил, такой индивидуальный предприниматель не имеет права применять патентную систему и в течение 10 календарных дней в установленном порядке обязан подать заявление о прекращении государственной регистрации индивидуальной предпринимательской деятельности на основе патента. В противном случае такой индивидуальный предприниматель облагается налогами по 10-кратной месячной ставке, соответствующей его деятельности.

12. Сумма платы за патент зависит от вида предпринимательской деятельности согласно Перечню видов индивидуальной предпринимательской деятельности, периода уплаты (полных календарных месяцев) и региона его предпринимательской деятельности.

13. Если регионом деятельности избрана вся республика, то сумма платы за патент за вид предпринимательской деятельности определяется исходя из размеров платы за патент, установленного для города Душанбе. Если регионом деятельности является территория какой-либо области (областей) Республики Таджикистан, сумма платы за патент определяется исходя из наибольшего размера платы за патент, установленного для городов и районов соответствующей области (областей). Если регионом деятельности являются два или более районов (городов) республиканского подчинения, сумма платы за патент определяется исходя из наибольшего размера платы за патент, установленного для этих районов (городов) республиканского подчинения.

14. В случае нарушения требований пункта 13 настоящих Правил, индивидуальный предприниматель обязан уплатить сумму платы за патент по ставкам, установленным для города Душанбе.

15. В случае, если физическое лицо желает осуществлять (фактически осуществляет) 2 или более видов деятельности, предусмотренных Перечнем видов индивидуальной предпринимательской деятельности, то такой предприниматель уплачивает 100 процентов наибольшей платы за патент за избранные виды деятельности, а также 20 процентов платы за патент за каждый другой избранный вид деятельности.

16. Плата за патент исчисляется с учетом корректировки Зональными коэффициентами, утвержденными настоящим

постановлением, регулирующими размер платы за патент на территории городов и районов.

17. Независимо от даты государственной регистрации начала индивидуальной предпринимательской деятельности на основе патента или даты государственной регистрации прекращения деятельности, плата за патент вносится за все полные календарные месяцы (включая месяц начала деятельности и месяц прекращения деятельности). Одновременно прекращение в установленном порядке деятельности по патенту до 5 числа календарного месяца не приводит к возникновению налогового обязательства за этот календарный месяц. В случае нарушения установленного срока плата за патент уплачивается в бюджет в полном размере за каждый календарный месяц.

18. При нахождении индивидуального предпринимателя на стационарном лечении, либо его смерти или возникновения пожара по месту деятельности индивидуального предпринимателя, приведшего к невозможности осуществления им предпринимательской деятельности, при предоставлении подтверждающих документов плата за патент за данный период не производится.

19. По истечении календарного года между индивидуальным предпринимателем, действующим на основании патента, и налоговым органом по месту регистрации составляется акт сверки. Акт сверки составляется с представлением банковских квитанций не позднее 1 марта года, следующего за отчетным годом. Составление акта сверки между индивидуальным предпринимателем и налоговым органом обязательно.

20. Подтверждающими документами прекращения деятельности индивидуального предпринимателя, функционирующего на основе патента, являются документы, установленные законодательством о государственной регистрации.

3. Правила налогообложения деятельности по свидетельству

21. Индивидуальный предприниматель, осуществляющий деятельность на основе свидетельства, имеет право использовать наемный труд и может осуществлять любые виды предпринимательской деятельности, не ограниченные

законодательством Республики Таджикистан и (или) настоящими Правилами.

22. Налогообложение доходов физических лиц, осуществляющих деятельность на основе свидетельства, осуществляется в соответствии со специальными налоговыми режимами, установленными Налоговым кодексом Республики Таджикистан. Индивидуальный предприниматель, осуществляющий деятельность на основе свидетельства, обязан представлять налоговые декларации (расчеты) в соответствии с Налоговым кодексом Республики Таджикистан.

23. Налоговые обязательства индивидуального предпринимателя, функционирующего на основе свидетельства, зависят от результатов его предпринимательской деятельности. Вместе с тем ставка социального налога такого индивидуального предпринимателя независимо от полученного дохода не может быть ниже максимальной ставки социального налога, установленного для индивидуальных предпринимателей, функционирующих на основе свидетельства.

24. Индивидуальный предприниматель, функционирующий на основе свидетельства, обязан вести учет доходов и расходов в упрощенном порядке, утвержденным Министерством финансов Республики Таджикистан по согласованию с уполномоченным государственным органом.

25. При проведении налично-денежных расчетов индивидуальный предприниматель обязан в установленном порядке применять контрольно-кассовые машины с фискальной памятью.

26. Валовой годовой доход индивидуального предпринимателя, осуществляющего деятельность на основе свидетельства, от всех видов деятельности не может превышать 500 тысяч сомони.

27. Индивидуальный предприниматель, функционирующий на основе свидетельства, не может иметь обособленных подразделений.

28. Если иное не установлено законодательством Республики Таджикистан индивидуальный предприниматель, функционирующий на основе свидетельства, может осуществлять все виды деятельности, за исключением:

а) производства подакцизной продукции (за исключением безалкогольных напитков) и осуществления подакцизной деятельности;

б) внешнеэкономической деятельности (за исключением ввоза товаров народного потребления в сумме до 500 тысяч сомони);

в) банковской деятельности либо осуществление отдельных видов банковских операций (за исключением обмена валют), страховой деятельности, деятельности по управлению инвестиционными фондами, профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг;

г) деятельности по недропользованию;

д) приема, переработки и (или) поставки драгоценных металлов и драгоценных камней, других металлов, концентратов, металлолома и руды;

е) торговой деятельности и (или) обслуживания, или деятельности по общественному питанию в случае, если используемая площадь превышает 30м^2;

ж) реализации горюче-смазочных материалов, сжиженного и природного газа, организации рынков, гостиниц и спортивных комплексов;

з) организации цехов по переработке металлов.

29. В случае, превышения 500 тысяч сомони валового годового дохода индивидуального предпринимателя, функционирующего на основе свидетельства, этот индивидуальный предприниматель обязан представить информацию в налоговый орган по месту своего регистрационного учета и с 1 числа следующего месяца прекратить свою предпринимательскую деятельность. Данный предприниматель может продолжить свою деятельность в качестве юридического лица на основании другого налогового режима, установленного налоговым законодательством.

30. Нарушение настоящих Правил является основанием для привлечения к ответственности, предусмотренной законодательством Республики Таджикистан.

4. Переходные положения

31. Индивидуальные предприниматели, функционирующие на основании патента, валовой доход которых за 2012 год

превышает 100 тысяч сомони или осуществляемая ими деятельность не соответствует Перечню видов индивидуальной предпринимательской деятельности, обязаны в установленном порядке до 1 апреля 2013 года прекратить свою предпринимательскую деятельность. В случае, если в этот период такие индивидуальные предприниматели начинают осуществлять деятельность в соответствии с другим налоговым режимом, с них не взимаются государственные пошлины за прекращение предпринимательской деятельности и осуществление предпринимательской деятельности.

32. Индивидуальные предприниматели, функционирующие на основании свидетельства, валовой доход которых за 2012 год превышает 500 тысяч сомони, обязаны до 1 апреля 2013 года прекратить свою предпринимательскую деятельность (за исключением плательщиков единого налога). В случае, если в этот период такие индивидуальные предприниматели начинают осуществлять свою деятельность в соответствии с другим налоговым режимом, с них не взимаются государственные пошлины за прекращение предпринимательской деятельности и осуществление предпринимательской деятельности.

Приложение 2
Утвержден
постановлением Правительства
Республики Таджикистан
от 31.08.2012 года, №451

Перечень
видов индивидуальной предпринимательской деятельности, которые осуществляются на основе патента, а также размер платы за патент

(в сомони за месяц)

№	Вид деятельности	Подоходный налог	Социальный налог	Сумма Патента
	Реализация товаров народного потребления			
1.	Реализация мороженого, кондитерских изделий, меда, всех видов сладостей, самбусы, риса и сухопродуктов	90	45	135
2.	Реализация фруктов, в том числе цитрусовых, а также арбузов, дынь и тыкв	70	35	105
3.	Реализация свежих овощей, соленых и квашеных овощей, молочной продукции, яиц, лекарственных дикорастущих растений, семян подсолнечника и тмина	50	25	75
4.	Реализация безалкогольных напитков, кваса, газированной воды, кислого молока, чая и компота	60	30	90
5.	Реализация нос-табака	160	80	240
6.	Реализация лепешек, кулчи и хлебопродуктов (в не стационарных точках), реализация кукурузных и рисовых хлопьев	40	20	60
7.	Реализация масла, рыбы (в	60	30	90

	любой форме), домашних птиц и животных, корма и клеток для них, рыболовных принадлежностей			
8.	Реализация запчастей для транспортных средств, электротоваров и электрооборудования	160	80	240
9.	Смешанная реализации товаров народного потребления и продуктов питания (в не стационарных точках) с прилавков, в том числе;			
	- с прилавка до 1 $м^2$	40	20	60
	- с прилавка от 1$м^2$ до 2 $м^2$	80	40	120
	- с прилавка от 2$м^2$ до 3$м^2$	120	60	180
	- с прилавка от 3$м^2$ до 4 $м^2$	140	70	210
	- с прилавка от 4$м^2$, но не более 10 $м^2$ (за каждое дополнительное 1 $м^2$ свыше 4 $м^2$)	20	10	30
10.	Реализация смешанных товаров в отдельных стационарных точках и помещениях до 6 $м^2$ (за исключением разделения больших торговых помещений на несколько торговые точки):			
	- город Душанбе	200	100	300
	-города Ходжент, Кургантюбе и Куляб	160	80	240
	- административные центры городов и районов	100	50	150
	- вне административных центров городов и районов	80	40	120
11.	Реализация вязанных и вышитых, в том числе золотошвейных изделий, головных уборов и изделий из меха	50	25	75
12.	Реализация концелярских товаров и детских игрушек	60	30	90

13.	Реализация сундуков, люлек, деревянной национальной посуды и подобных им изделий, гончарных изделий и тандыров, музыкальных инструментов	70	35	105
14.	Реализация сельхозпродукции:			
	- на прилавке до 2 м^2	60	30	90
	- на прилавке от 2 м^2 до 4 м^2	80	40	120
15.	Реализация угля и дров (вне стационаров)	60	30	90
16.	Приготовление и (или) реализация блюд без посадочных мест и вне стационаров	40	20	60
17.	Реализация цветов (свежих)	160	80	240
18.	Реализация товаров из пластмассы, искусственых цветов, изделий из полиэтилена и бумаги	50	25	75
	Транспортное обслуживание			
19.	Перевозка пассажиров легковым автомобильным транспортом	60	30	90
20.	Перевозка пассажиров микроавтобусами	100	50	150
21.	Перевозка пассажиров автобусами	80	40	120
22.	Перевозка грузов автотранспортом грузоподёмностью до 3 тонн и эвакуаторами	80	40	120
23.	Перевозка грузов автотранспортом грузоподёмностью с 3 тонн до 5 тонн	100	50	150
24.	Перевозка грузов автотранспортом грузоподёмностью с 5 тонн до 20 тонн	160	80	240
25.	Перевозка грузов автотранспортом	450	150	600

	грузоподёмностью свыше 20 тонн			
26.	Перевозка нефтепродуктов, сжиженного газа, цемента и бетона специализированным автотранспортом	200	100	300
27.	Перевозка грузов трактором	40	20	60
28.	Перевозка грузов мотороллерами и ручными тележками	24	12	36
	Другие виды услуг			
29.	Вспашка и обработки земель	100	50	150
30.	Обмолот и уборка зерновых культур, услуги мельницы	60	30	90
31.	Пение на свадьбах и торжествах	390	150	540
32.	Музыкальные, танцевальные услуги, услуги ведущего на свадьбах и торжествах	80	40	120
33.	Использование радио, теле- и иной аппаратуры для декорации мест проведения торжеств и свадеб	120	60	180
34.	Фото- и видеосъемка торжеств и использование специального автотранспорта на свадебных торжествах	60	30	90
35.	Сантехнические услуги, услуги электрика, фотосъёмка вне помещений. Зарядка аккумуляторов, пошив чехлов для транспортных средств	80	40	120
36.	Мойка транспортных средств в специализированных местах	160	80	240
37.	Пастьба скота	30	15	45
38.	Ремонт и чистка обуви вне стационарного помещения, посредничество на рынке, окантовка ковровых изделий, услуги по взвешиванию, заточке ножей и инструментов, уличный	40	20	60

	телефон, изготовление ключей			
39.	Услуги домработницы по уборке помещений, уход за престарелых, больными и детьми	30	15	45
40.	Переплет документов	40	20	60
41.	Услуги носильщиков на аэропортах, железнодорожных вокзалах, терминалах и базарах	32	16	48
42.	Платный общественный туалет	120	60	180
43.	Услуги по обмену валюты в специальных стационарных помещениях	300	150	450
44.	Услуги экскаватора и подъемных кранов	200	100	300
45.	Ремонт ювелирных изделий	120	60	180
46.	Гравюрные работы, резьба по дереву, ремонт часов, посуды и бытовой техники	60	30	90
47	Строительно-монтажные работы на объектах физических лиц	80	40	120

Примечания: *На виды предпринимательской деятельности, не указанные в Перечне, выдается свидетельство индивидуального предпринимателя, за исключением:*

- в пункте 10 Перечня по желанию предпринимателя в торговых точках до 10 м² вместо патента выдается свидетельство индивидуального предпринимателя. В случае превышения размера торговой площади с 6 м² до 10 м² за каждый превышающий квадратный метр дополнительно уплачивается 30 сомони подоходного налога и 15 сомони социального налога, итого 45 сомони;

- в пункте 14 Переченя в случае превышения торговой площади 4 м² выдается свидетельство индивидуального предпринимателя.

Приложение 3
Утверждены
постановлением Правительства
Республики Таджикистан
от 31.08.2012 года, №451

Зональные коэффициенты,
регулирующие плату за патент

Группы	Название городов и районов	Зональных коэффициент
1	Город Душанбе	1,2
2	Города Ходжент и Курган-тюбе	1,15
3	Города Истаравшан, Турсунзаде, Кайраккум,Вахдат, Чкаловск; Администравтивные центры районов Рудаки, Гисар, Б. Гафуров	1,1
4	Города Канибадам, Исфара, Куляб, Сарбанд; Администравтивные центры районов Спитамен, Джабор Расулов, Дж.Руми, Дангара, Бохтар, Вахш	1,0
5	Города Рогун, Нурек, Табашар (Истиклол), Хорог; Администравтивные центры районов Шахринав, Файзабад, Варзоб, Джиликуль, Кумсангир, Пяндж, Кубодиён, Шаартуз, А.Джами, Хуросон, Восе, Фархор, Мир Сайид Алии Хамадони, Яван, Ашт, Зафарobод, Матчинский, Гончинский, Н.Хусрав	0,85
6	Другие города и административные центры других районов и сельские местности	0,7

БАРОИ ҚАЙДҲО: